

**Praca zbiorowa pod redakcją
Aleksandry KUZIOR**

**GLOBALNE KONTEKSTY POSZANOWANIA
PRAW I WOLNOŚCI CZŁOWIEKA**

Współczesne problemy i dylematy

Gliwice 2020

Opiniodawcy

Prof. Iryna Tkachenko
Prof. Aleksy Kwiliński

Kolegium redakcyjne

REDAKTOR NACZELNY – Prof. dr hab. inż. Andrzej BUCHACZ
REDAKTOR DZIAŁU – Prof. dr hab. inż. Radosław WOLNIAK
SEKRETARZ REDAKCJI – Mgr Jolanta NIDERLA-WITKOWSKA

Projekt okładki

Prof. Marian Oslislo

**Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Śląskiej**

ISBN 978-83-7880-722-3

**Druk z materiałów przygotowanych przez autorów
Redakcja Wydawnictwa nie odpowiada za stronę językową i treść artykułów**

© Copyright by
Wydawnictwo Politechniki Śląskiej
Gliwice 2020

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
ul. Akademicka 5, 44-100 Gliwice
tel. (32) 237-13-81, faks (32) 237-15-02
www.wydawnictwopolitechniki.pl

Sprzedaż i Marketing
tel. (32) 237-18-48
wydawnictwo_mark@polsl.pl

**GLOBALNE KONTEKSTY POSZANOWANIA PRAW
I WOLNOŚCI CZŁOWIEKA**
Współczesne problemy i dylematy

Monografia nr 858

SPIS TREŚCI

Wstęp	13
Rozdział 1	
Michał BOCZEK – Prawo jednostki w kontrze do ochrony ogólnej	15
Rozdział 2	
Małgorzata BURCHARD-DZIUBIŃSKA – Ludy tubylcze Amazonii a prawa człowieka – nowa odsłona starego problemu	31
Rozdział 3	
Dorota CZAKON-TRALSKI – Prawa człowieka a prawa zwierząt. Opinie polskich i białoruskich studentów	41
Rozdział 4	
Pavel FOBEL, Daniela FOBELOVÁ – Budúcnosť profesií v kontexte Industry 4.0	57
Rozdział 5	
Tomáš FORGON – Profesia lekára v 21. storočí	67
Rozdział 6	
Dorota FRAŃCZAK, Ewelina LECH – Żebractwo dzieci w aspekcie handlu ludźmi ...	75
Rozdział 7	
Joanna GRUBICKA – Między wirtualnym zniewoleniem a swobodą eksploracji w społecznej przestrzeni w dobie Internetu	85
Rozdział 8	
Dariusz KRAWCZYK – Działania komunikacyjne administracji publicznej. Od informacji po manipulację	105
Rozdział 9	
Tatiana KRAWCZYŃSKA-ZAUCHA – Etyka i wartości pokoleń baby boomers, X, Y – jak zarządzać motywacją w różnorodności?	117
Rozdział 10	
Henryk A. KRETEK – Analiza wskaźników kompetencji liderów zarządzających mediami	129
Rozdział 11	
Dorota KULIK-NOWAK – Wychowanie seksualne w polskich szkołach drogą ku wolności czy odpowiedzialności?	149
Rozdział 12	
Alla LOBANOVA, Daria SLAVINA – Ochrona praw dziennikarzy w nowoczesnej Ukrainie: perspektywa socjologiczna	161

Rozdział 13	
Izabela MARSZAŁEK-KOTZUR – Dylematy człowieka pracującego. Józefa Tischnera namysł nad etyką pracy	175
Rozdział 14	
Aldona MUSIAŁ-KIDAWA – Filozofia i kultura europejska jako system wartości	187
Rozdział 15	
Marek NIEZABITOWSKI – Prawa osób starszych – kilka uwag z perspektywy gerontologii i polityki społecznej	197
Rozdział 16	
Janusz NOWAK, Olha MINKOVA – Rola i znaczenie kształcenia zawodowego dla rozwoju przyszłych pokoleń Polaków	213
Rozdział 17	
Zbigniew ORBIK – Problematyka praw człowieka w filozofii greckiej	223
Rozdział 18	
Grażyna OSIKA – Datafikacja środowiska pracy a prawa człowieka	235
Rozdział 19	
Katarzyna POSTRZEDNIK-LOTKO – Instrumenty wspierające etyczne zarządzanie przedsiębiorstwem globalnym	249
Rozdział 20	
Barbara ROŻAŁOWSKA – Miasto dla ludzi – ocena rozwoju smart city na podstawie wybranych rankingów miast	261
Rozdział 21	
Lukáš SIEGEL – Społeczny model niepełnosprawności a współczesne wyzwania dla praw osób z niepełnosprawnościami	275
Rozdział 22	
Barbara SKOCZYŃSKA-PROKOPOWICZ – Inteligentne miasto na Białorusi: projekty i wartości	285
Rozdział 23	
Brygida SMOŁKA-FRANKE – Prawo do przestrzeni społecznej miasta	297
Rozdział 24	
Aleksandra SYNOWIEC – Kompetencja globalna w perspektywie edukacyjnej i organizacyjnej	309
Rozdział 25	
Volodymyr TKACHENKO, Maryna KLYMCHUK – Rozwój technologii kognitywnych na podstawie koncepcji «smart city» w kontekście ochrony praw człowieka	319

Rozdział 26	
Volodymyr TKACHENKO, Polina PUZYROVA, Andriy KLOCHKO –	
Aktualne problemy zarządzania personelem w przedsiębiorstwach	331
Rozdział 27	
Volodymyr TKACHENKO, Iryna TKACHENKO, Polina PUZYROVA –	
Rola i znaczenie nowoczesnej edukacji w życiu ludzkim	343
Rozdział 28	
Joanna TOKAR – <i>Employee engagement</i> jako wyzwanie dla kadry zarządzającej	
i działów HR	357
Rozdział 29	
Piotr WERYŃSKI, Dorota DOLIŃSKA-WERYŃSKA – Bariery w innowacjach	
społecznych. Przypadek śląskich senioralnych NGOS	371

CONTENTS

Preface	13
Chapter 1	
Michał BOCZEK – The right of the individual in opposition to general protection	15
Chapter 2	
Małgorzata BURCHARD-DZIUBIŃSKA – Indigenous people of the Amazon and human rights – a new face of an old problem	31
Chapter 3	
Dorota CZAKON-TRALSKI – Human rights and animal rights. Opinions of polish and belarusian students	41
Chapter 4	
Pavel FOBEL, Daniela FOBELOVÁ – The future of the professions in the context of Industry 4.0	57
Chapter 5	
Tomáš FORGON – Profession doctor in 21st century	67
Chapter 6	
Dorota FRANĆZAK, Ewelina LECH – Child begging in the aspect of human trafficking	75
Chapter 7	
Joanna GRUBICKA – Between virtual slaughter and freedom of exploration in a social space on the Internet	85
Chapter 8	
Dariusz KRAWCZYK – Communication activities of the public administration. From information to manipulation	105
Chapter 9	
Tatiana KRAWCZYŃSKA-ZAUCHA – Ethics and values of baby boomers, X, Y – generations – how to manage motivation in diversity?	117
Chapter 10	
Henryk A. KRETEK – Analysis of indicators in media managing leaders' competence ...	129
Chapter 11	
Dorota KULIK-NOWAK – Sexual education in polish schools – the way to freedom or to responsibility?	149

Chapter 12	
Alla LOBANOVA, Daria SLAVINA – Protecting the rights of journalists in modern Ukraine: a sociological perspective	161
Chapter 13	
Izabela MARSZAŁEK-KOTZUR – Dilemmas of the working man. Józef Tischner's reflection on work ethics	175
Chapter 14	
Aldona MUSIAŁ-KIDAWA – European philosophy and culture as a value system	187
Chapter 15	
Marek NIEZABITOWSKI – Rights of elderly people – some remarks from the perspective of gerontology and social policy	197
Chapter 16	
Janusz NOWAK, Olha MINKOVA – The role and meaning of professional education for development of the next generations of Poles	213
Chapter 17	
Zbigniew ORBIK – The problem of human rights in greek philosophy	223
Chapter 18	
Grażyna OSIKA – Datafication of the work environment and human right	235
Chapter 19	
Katarzyna POSTRZEDNIK-LOTKO – Instruments supporting ethical management of a global enterprise	249
Chapter 20	
Barbara ROŻAŁOWSKA – City for people – evaluation of smart city development based on selected city rankings	261
Chapter 21	
Lukáš SIEGEL – Social model of disability and contemporary challenges to the rights of people with disabilities	275
Chapter 22	
Barbara SKOCZYŃSKA-PROKOPOWICZ – <i>Smart city</i> in Belarus: projects and values	285
Chapter 23	
Brygida SMOLKA-FRANKE – Right to the city's social space	297
Chapter 24	
Aleksandra SYNOWIEC – Global competence in educational and organizational perspective	309
Chapter 25	
Volodymyr TKACHENKO, Maryna KLYMCHUK – Cognitive technologies development based on «smart city» concept in the context of human rights protection	319

Chapter 26	
Volodymyr TKACHENKO, Polina PUZYROVA, Andriy KLOCHKO –	
Actual problems of personnel management in enterprises	331
Chapter 27	
Volodymyr TKACHENKO, Iryna TKACHENKO, Polina PUZYROVA –	
The role and importance of modern education in human life	343
Chapter 28	
Joanna TOKAR – Employee engagement as a challenge for management	
and HR departments	357
Chapter 29	
Piotr WERYŃSKI, Dorota DOLIŃSKA-WERYŃSKA – Barriers in social	
innovations. The case of silesian senior NGOS	371